

Talousvaliokunta – kuuleminen 17.2.2022

Riitta Hämäläinen-Bister, toiminnanjohtaja

Suomi toimii

SKY
Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys

#BEACTIVE

Laki esitys / vaikutukset

- Analyysi – vaikutukset
- Sulkukorvaukset ja kustannustuki – alan erityispiirteiden tunnistaminen ja huomioiminen
- Rajoitus- ja sulkutoimenpiteet – taloudelliset vaikutukset alan yrityksiin, henkilöstöön ja asiakkaisiin, esimerkkikuvaukset suullisessa esityksessä
- Koronapandemian tilanne – alan yrittäjien tilanne – tukipaketeilla on kiire
- Väliaikaisen tartuntatautilain päivittäminen ja tuleva lainsäädäntö

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Analyysi ja vaikutukset

Korvausten merkitys on suuri

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Suomen Kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys SKY:n koronaselvitys (syksy 2021)

- Syyskuu 2021

Koronarajoitusten vaikutus liikuntayritysten toimintaan

Kunto- ja liikuntakeskuksia voi jakaa kahteen ryhmään: A) palvelukeskuksiin ja B) elämäntapa- keskuksiin, joiden pääsegmentti – ryhmä- ja kuntosalikeskukset – vastaa ~50% kokonaismarkkinasta

	Kunto- ja liikuntakeskusmarkkina				
	A Palvelukeskukset			B Elämäntapakeskukset	
					
	Premium keskukset	**Ryhmä- ja kuntosalikeskukset**	**Budjettikuntosalit**	**Heimokeskukset**	**Boutique-salit**
Kuvaus	• Luksustason kuntokeskukset jossa äärimmäisen kattavat palvelut, kuten PT-, fysio-, pyykki- ja pyyhepalvelut. • Isot tilat, jotka mahdollistavat moninaisen kuntoilun ja lajivaihtelun. • Kattaa sekä ryhmä- että kuntosaliliikunnan (osassa uintimahdollisuus).	• Yleensä isot tilat, joissa on mahdollista harrastaa sekä kuntosali- että ryhmäliikuntaa, ja muita terveyspalveluita, esim. PT-palvelut • Vastaanotto, jossa henkilökunta palvelee asiakkaita toimipisteen aukioloaikoina • Palvelut kattavat yleensä sosiaalisia tiloja, saunatilat	• Budjettikuntosalit kilpailevat muiden kuntosalien kanssa muun muassa hinnoittelussa. • Vastaanottoa tai muita palveluita ei useimmiten ole tarjolla (ns. kylmät salit). • Tilan ja välineiden käyttö kuuluu asiakkuuteen.	• Heimokeskuksiksi luokitellaan kuntosalit, joissa ohjaaja järjestää pienelle ryhmälle ohjatun kuntosaliharjoittelun. • Esimerkkeinä heimokeskuksista ovat muun muassa Crossfit-studiot ja erinäiset Warrior-harjoitusmuodot.	• Pienet yksittäiset tilat. • Yleensä yrittäjävetoisia yhden toimipisteen saleja, jotka keskittyvät tiettyyn palveluun. • Esimerkkejä ovat mm. Yoga-, Pilates-, tanssi- tai muut hyvinvointistudiot
Ostoajurit ja -kriteerit	• Korkeat hinnat. • Laaja palvelutaso ja kattavat lajimahdollisuudet • Henkilökohtainen palvelu	• Hinnoittelu keskitasolta premium-tason hinnoitteluun • Laaja palvelutaso ja kattavat lisäpalvelut	• Edulliset hinnat • Automaattinen sisäänkirjautuminen • 24/7 harjoittelu	• Yhteisöllisyys • Tavoitteellinen ja ohjattu harjoittelu • Ohjaus- ja osaamissidonnaista	• Henkilökohtaiset kohtaamiset yrittäjän ja/tai ohjaajan kanssa • Terveysliikunta arjen hyvinvoinnin edistämiseksi
Markkinajako Suomessa	<5%	~50%	~25%	~10%	~10%

Lähde: haastattelut, KPMG analyysi

KPMG

© 2021 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a S

Koronaselvityksessä nousseet havainnot

- Koronapandemian johdosta tehdyt päätökset ovat iskeneet kovaa kunto- ja liikuntakeskusyritysten liiketoimintaedellytyksiin
- Selvitys näyttää tilannetta ensimmäisten rajoitus- ja sulkutoimien osalta, syksyn 2021-> pandemia muutti jälleen tilannetta entistä huonompaan suuntaan

Jäsenyritysotannan vaikutuksen perusteella pandemia aiheutti arviolta ~15% loven markkinaan 2019 vuoteen nähden

Raportin jäsenyritysotanta ja markkinan arvioitu kehitys[a][b]

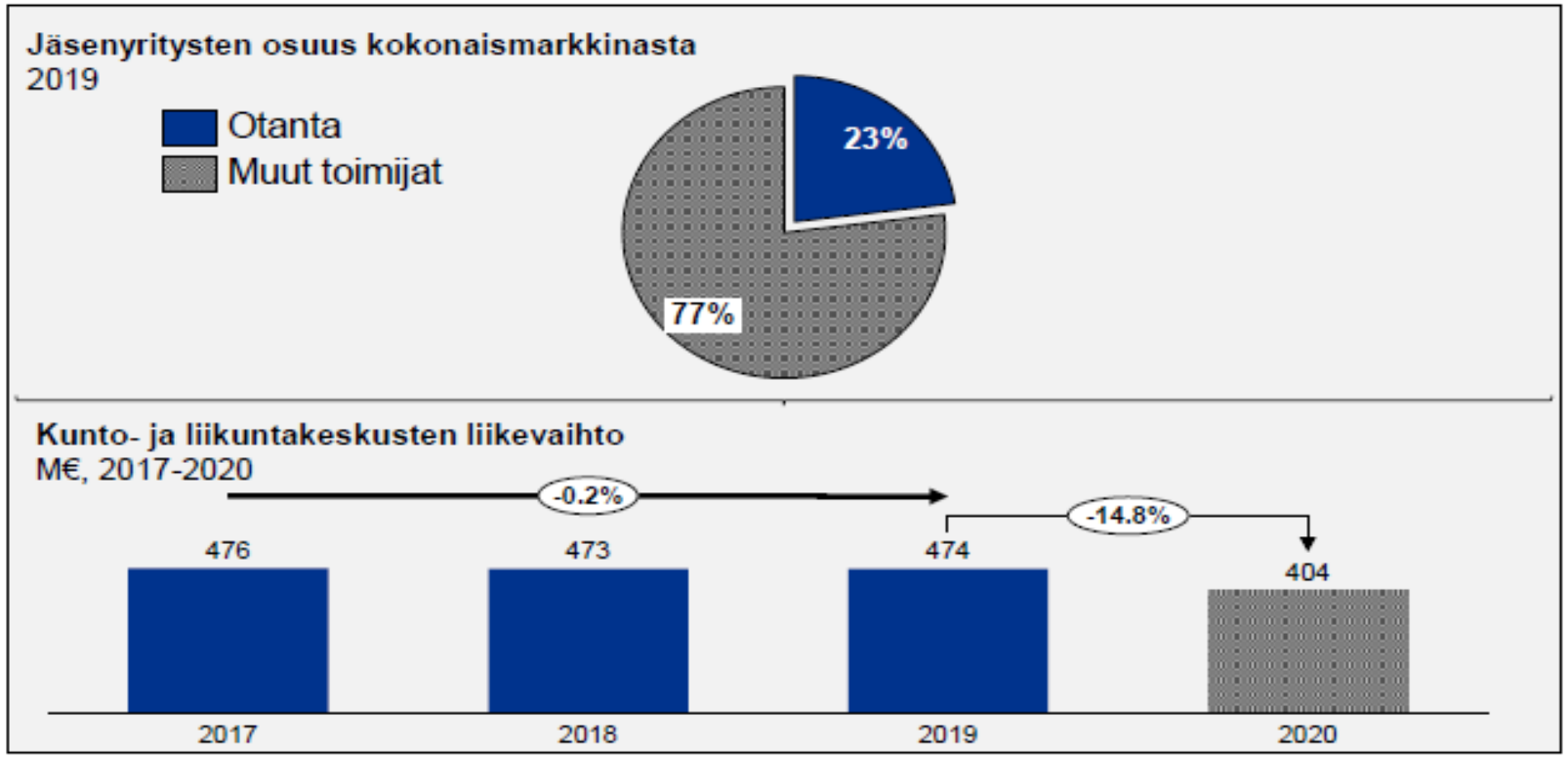

Koronapandemian arvioidaan aiheuttaneen ~70M€:n supistuksen markkina-arvossa

Huomio: a) Markkinakoon vaikutuksessa on hyödynnetty Deloitten tekemää markkinaraporttia, b) 2020 vuoden markkinakoko perustuu karkeaan arvioon jäsendataan perustuen
Lähde: Jäsenyritysten toimittamat tiedot, jäsenyritysten verkkosivut, Tilastokeskus, Deloitte: European Health & Fitness Markets Report 2020 & 2021, KPMG analyysi

© 2021 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a Swiss entity. All rights reserved.

Kävijämäärät

- Toimialan käyntimäärät ovat pysyneet alhaisemmalla tasolla kautta linjan tammikuun jälkeen vuonna 2020[(d)]. Kesäkuussa 2021 käyntimäärät olivat jäsenyritysotannan toimittamien tietojen mukaan ~43.7% alhaisemmalla tasolla kuin tammikuussa 2020.

© 2021 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative, a Swiss entity. All rights reserved.

SELVITYS ladattavissa

- Koko KPMG:n selvitys: https://static1.squarespace.com/static/5f04446256251812 64ebfd4a/t/614d7a487add5d154e337e6b/1632467530594/Koronarajoitusten+vaikutus+liikunta-alaan+KPMG_Fin.pdf

Sulkukorvaukset ja kustannustuki – alan erityispiirteiden tunnistaminen ja huomioiminen

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Lakiesitys

Ehdotus

5 a §

Sulkemiskorvaus

Tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä *I* tarkoitetulle pienelle yritykselle, jonka *tilat on COVID-19-pandemian hallintaan liittyvän säädöksen tai viranomaisen määräyksen nojalla pidetty kokonaan tai osin suljettuina asiakkailta 21 päivän joulukuuta 2021 ja 28 päivän helmikuuta 2022 välisenä aikana, voidaan myöntää tässä pykälässä tarkoitettu korvaus (sulkemiskorvaus).*

Lähde: HE 9/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Esityksen osalta tulee varmistaa yhteinen käsitys mitä *tarkoitetaan pienille yrityksille, jonka tilat?* Yritykset ja liikuntapalveluntuottajat omistaa tilan, olla vuokralla, tuottaa palveluita muiden omistamissa tiloissa, jotka ovat suljettuna tai toimia palvelutuottajana henkilöstöpalveluissa, jossa palveluliiketoimintaa ei voi tuottaa suljetussa tilassa. Sulkemiskorvaus tulee tulkita siten, että korvaus kohdentuu yrityksen liiketoimintaan, joka oli estynyt sulkumääräyksen seurauksena.

Koska taustalla on laskennalliset mekaaniset lomakkeet, tulee varmistaa lain soveltamisen tulkinnat myös Valtiokonttorin kanssa. Liikunta-, kuntoutus- ja valmennusalan ammattilaisista ovat ammatinharjoittajia, yksinyrittäjiä sekä Oy:n alla sekä toiminimellä. Nämä ammattilaiset vuokraavat tiloja kunnalta, kaupungilta, alan yrityksiltä tiloja, toteuttaakseen elinkeinoaan. Sulku- ja rajoitustilanteissa liiketoimintaa ei ole voitu toteuttaa lainkaan tai se on ollut rajoitettua.

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europeactive MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Sulkemiskorvaukset/kustannustuki

- Sulut aiheuttavat välittömiä tappioita – henkilöstön palkat (ei nopeutettua menettelyä) – kiinteät kulut ja palkkakulut maksettava - korvausmekanismien mallinnus jatkoa varten?
- Vertailuajankohta – tammikuu on sesonkiaikaa – tappiontakuu / toimintatakuu olisi nyt kohtuullinen (tapahtumatakuun % oli 85 % toteutuneista kuluista) – palkkakulut kokonaisuutena ja muista toteutuneista joustamattomista kuluista 85 % tai jopa kokonaan, koska lv menetyksiä ei ole huomioitu kahteen vuoteen
- Pienet ja isot samaan päätösprosessiin, pienillä akuutti tarve on jo ”tänään” ja isoilla ”huomenna” -> pienet yritykset ja ammatinharjoittajat ovat ongelmissa – isot työllistävät yritykset saivat Yt-menettelyt käytyä, kun sulut päättyivät.
    - Sulkemiskorvauksen määrittelyaika 1.1.-28.2.2022. Korvausta kuitenkin esitetään maksettavaksi 21.12.2021-28.2.22. Todennäköisesti kustannukset 12/21 ovat saattaneet laskennallisen keskiarvon osalta toiset ja marraskuu 2021 toiminnot olivat 58 d§ mukaisia. Toimialamme osalta vertailukuukaudet tulisi olla joulukuu 2019 ja tai 1.1.2020-228.2.2020,yrityksille jotka ovat jo tuolloin olleet toimivia, korvauskelpoisia – uusien yritysten osalta voitaisiin käyttää esitettyä mallia korjattua vertailujakoa – case esimerkit suullisessa osuudessa
- Esitetyssä luonnoksessa ” vertailukausi pandemia-ajan kulumisen vuoksi” – ei ole relevantti, kun pandemiaa on kestänyt jo kaksi vuotta – yrityksillä ei ole ollut aikaa sopeutua” – sopeuttamista ja ennakointia on ollut mahdotonta tehdä (STM/AVI/THL/Sairaanhoitopiirit, koordinaatioryhmät) väliaikaisen TTL:n päivitykset ovat jääneet tekemättä.
- yksi vaihtoehto on tutkia ja vertailla alv-maksuja (sesonkikuukaudet)
- koska sulut ovat eri alueilla jokainen korvaus tulee olla myös ketjujen osalta toimipaikkakohtainen – sulkukorvaus tulee mahdollistaa myös uusille toimijoille tai toimipisteille riippumatta siitä, milloin yritys on aloittanut toiminnan. Alueellisten aikataulujen /hakulomakkeen kirjausmenettelyt? Osakuukaudet? Case esimerkkejä suullisessa osiossa

Sulkemiskorvaukset/kustannustuki

- Jäsenyysmalli – asiakas voi maksaa kk, 3 kk 6 kk 1 v jopa kahden vuoden maksun, jolloin sulku aiheuttaa palautus/jäädytystilanteita. Vakuutusyhtiöillä on keskeyttämisvakuutukset – samalla idealla tulee korvata menetetyt tuotot, jotka syntyvät menetetyistä asiakkaiden hyvitetyistä palautusmaksuista tai jopa koko sopimuksen irtisanomisista. On hyvä huomioida, että lyhyellä säteellä yritys saattaa menettää koko vuoden budjetistaan merkittävän osan jäsenmaksumallissa – KPMG:n tutkimus osoittaa, että asiakasmäärät eivät palaudu hetkessä takaisin, jolloin yritys kärsii irtisanomisista, asiakaspalautuksista, liiketoiminnan tappioista pitkään - kuluttajapalveluiden suunnittelu (kampanjat) ja myynti on ollut mahdotonta
- Yksikään yritys ei voi jäädä ilman sulkukorvausta.
- Kahden vuoden seurauksena tilanne alkaa olla sama kuin terveydenhuollossa – lomautetut ryhmäliikunnan ja yksilövalmennuksen osaajat ovat siirtyneet muualle, syntyy akuutteja rekrytointiongelmia
- Moni ohjaaja ja pt tekee työtä ammatinharjoittajana ja työt loppuivat käytännössä ”seinään” – tunteja oli tänään – huomenna AVI päätti sulkea paikat. Ala tarjoaa myös monelle osan palkasta, toimeentulon.

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Sulkemiskorvaukset

- Sulkemiskorvauksen joustamattomien kulujen korvaus tulee olla vähintään 85 % tai jopa kokonaan, koska lv menetyksiä ei ole huomioitu kahteen vuoteen (Mm. tapahtumatakuun % oli 85 % toteutuneista kuluista).
- Sulkukorvausten ja kustannustukien esitetty ”suljettujen toimialojen listaus” on epäoikeudenmukainen ja aiheuttaa turhia hylkypäätöksiä sekä valituskierteen. Yrittäjälle aika saattaa olla kohtalokas. Lisäksi eriarvoinen kohtelu listan ulkopuolisten yritysten osalta on luonnoksessa rajoitusten sisällöllisessä määrittelyssä erilainen kustannustuen osalta.
- Liikevaihdon lasku% kohtelee epäoikeudenmukaisesti kasvuyrityksiä - yrityksiä, jotka pandemiasta huolimatta ovat pystyneet luomaan kasvua ja työtä. Tämä ongelma on jo tunnistettu aiemmin ja se pitää poistaa,

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Sulkemiskorvaukset/Kustannustuki 6

- Korvausmekanismit olisi pitänyt valmistella kaiken kokoisille toimijoille samanaikaisesti. Leikkureiden vuoksi moni yritys on jäämässä jälleen vaille tukea, jolloin työllisyys ja kasvu- sekä investointitavoitteet siirtyvät tai niitä ei toteuteta. Tukikaton nostamista tulee arvioida vielä uudelleen.
- Muut rajaavat tekijät – ekosysteemi / toimialalistaus ei saa olla rajaava/puutteellinen
- Kasvuyritykset jäävät uudessa luonnoksessa tunnistamatta
- Omistajuuspohja – konsernin yritykset (myös pieniä toimijoita)
    - Konsernirakenteen omistajuuspohja tulee tunnistaa ja arvioida uudelleen. Konsernin sisällä olevien yritysten omistajuus voi koostua pienosakkaista ja yritystoiminta on ollut sulkujen kohteena. Kun liikevaihtoa tarkastellaan ainoastaan koko konsernin osalta, yritys saattaa jäädä ilman sulkukorvauksia tai kustannustukea, vaikka tappiot yrityksen sisällä ovat mittavia.

Lain päivitykset - ennakointi

Väliaikaisen tartuntatautilain päivittäminen ja tuleva lainsäädäntö

- tulevat korvaukset?

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Näkymä

- Pandemialaki ja valmiuslaki -> parlamentaarisen työn käynnistäminen -> prosessina nykytilanteeseen verrattuna hidas
- Muilla toimialoilla tehty päivityksiä – rajoituksia toimintamuotojen sisälle (mm. ravintola-ala ja tapahtuma-ala) mm. 58 d §:n rajaukset lähikontaktien osalta -> kunto- ja terveysliikuntakeskusten osalta näin ei tehty
- Sulkusääntelyyn on tehty aikanaan ns. 10 henkilön tiukennus (poistettiin mahdollisuus mm. 10 henkilön samanaikaiseen palveluun) -> 58 d § -> suoraan sulkuun. Sulkutoimenpiteet ja rajoitukset eri lain piirissä (kategoriset sulut mm. liikuntayritykset, kulttuuri-ala)
- Sulkusääntelyyn ei tehty muutoksia – sääntelyä ei pidä pitää voimassa, joka ei ole oikeasuhtaista ja oikeudenmukaista

Siksi tarvitsemme:

- Väliaikaisen TTL:n päivittäminen – kiire
  - Kategoristen sulkujen poistaminen = 58 g§
  - Korkean riskin status poistettava – ei perusteita
  - Vaikuttavuusarviointi – riskipotentiaali – kohdentaminen – tarkkarajaisuus
  - Tutkimukseen ja tietoon painottuva
  - Olosuhteiden ja toimintojen listaus poistettava – Tilalle toimialakohtaiset hyvät käytänteet = omavalvonta ja työkalupakki
- Voimassa 30.6.2022 asti -> entä sen jälkeen?
  - Aiheuttaa levottomuutta ja ennakoimattomuutta
  - Nyt pitää varmistaa, että emme joudu uudelleen samaan tilanteeseen
- Kohdennettu tuen tarve, elpyminen

Tulevaisuus

- Kunto- ja liikuntakeskusalan suurimmat haasteet koronan jälkeisessä ajassa arvioidaan olevan kuluttajakentän suhtautuminen kuntokeskuksiin ja yhteiskunnan avautuminen

Terveys

- ”Panostukset ennaltaehkäiseviin toimiin ovat kuitenkin olleet OECD-maissa vähäisiä, vain noin 3 prosenttia. Suomessa valtaosa ennaltaehkäisevien toimien kustannuksista kuluu terveydentilan seuraamiseen, mutta sen sijaan panostukset suoraan sairauksien ennaltaehkäisyyn ovat OECD-maiden (TEM:in JA ELY-keskusten julkaisu 2020:1) keskiarvoa suhteellisesti vähäisemmät. Mielenkiintoinen tulos on se, että Suomessa yritysten osuus ennaltaehkäisevän toiminnan rahoittajana on melko suuri ja suurempi kuin OECD-maissa keskimäärin. (OECD 2017.) **Yrityksillä on siten merkittävä rooli palvelujärjestelmän kehittämisessä ja toimintatapojen uudistamisessa ennaltaehkäisevämpään suuntaan. Tätä työtä ei pidä vaarantaa.**
- **Sulkukorvausten ja kustannustukien avulla pitää pystyä turvaamaan yritysten menetykset ja mahdollistaa tulevaisuuden tekeminen koronasta kärsineille yrityksille. Myös suurten yritysten tuet saatava pikaisesti kuntoon, muutoin investoinnit hidastuvat tai niitä ei tehdä.** https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161994/TEM_2020_01.pdf?sequence=1&isAllowed=y
-

SKY Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys
europe active MORE PEOPLE | MORE ACTIVE | MORE OFTEN
#BEACTIVE
liikuntapäivät
Active ageing communities
Yrittäjät
APT AUKTORISOITU PERSONAL TRAINER

Kiitos

Suomen kunto- ja terveysliikuntakeskusten yhdistys SKY ry

P. 040 515 4449
S. toimisto@sky-ry.fi

www.sky-ry.fi
www.apt-personaltrainer.fi
www.liikuntapaivat.fi
www.mikasinualiikuttaa.fi
Twitter: @SKYry_Twiittaa
Facebook: facebook.com/skyyhdistys